

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Prima p[ar]s

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

pugnauerūt de quib[us] vīrg. h[oc] manēt ob p[ri]az pugnād[em] vīl[er]a
 nera passi. i. m[isericordia] tūdo eoz b[ea]m seruū. Sz adūtendū q[ui] idē regimū
 sup[er] attributū ē merito aplico. ex q[ui] dat intelligi aplos et mar-
 tires eiusdē cō p[ro]mīj. Iz illō diuīsimode d[omi]nū q[ui]nt. aplis em̄ debet q[ui]
 remūcianuerūt cūdīs mūdanis. martirio vero. q[ui] etiā abnegau-
 rūt seiplos. R[ecita] Sequit nona beatitudo que docto[r] ē. d[omi]nū q[ui]b[us]
 vīrg. h[oc] sūt p[ri]y vates et p[re]f[er]e dīgna locuti. q[ui]z desribit meritiū
 p[ar]puū. d[omi]nū autē veritātē p[re]dicare. q[ui] triplex ē. s. iusticie. doctrine.
 et vite. q[ui] veritātē et si repugnat hoies. n[on] latendū tū d[omi]nū obmit-
 tē. vñ dic. b[ea]ti eritis cū maledixerint vob[us] hoies: blasphemātes
 s. et mala imp[er]antes p[er] veritātē iusticie demicata. Amos. 5.
 odio habuerūt corripiente in porta et loq[ue]nt[ur] p[re]f[er]e ab ho[mo]niū se
 h[oc] nihil ad doctores de huiusmodi maledictionib[us]. dic. em̄ p[ro]s.
 malelidicēt illi et tu b[ea]ndices: et p[re]secuti vos fuerint: p[er] verita-
 tē fidei et doctrine. sic quidā hereticī p[re]secuti sūt fideles doctores.
 et dixerint o[ste] malū adūsū vo[st]ros. p[er] veritātē vite. vīta docto[r] in
 famātes falso. vñ subdit: mētiētes: sic d[omi]nū d[omi]nū ē. ecce h[oc] ve-
 rap[er] et potator[us] publicano[r] et p[re]co[r] amic[us]: p[er] me: ecce cā q[ui]re
 sup[er]dīca h[oc]tū meritiū. q[ui] p[er] xp[ist]m h[oc] tollerat. p[ro]s. p[er] te sustinui. &
 huij vero meritiū duplīcē tāgit b[ea]titudinē. vñā in spe. alterā in re-
 de p[ro]m[ission]a dic: gaudete: interiū: et exultate: exteriū: in illa die: Iz
 adūsitas nocti. p[ro]sp[ici]tas vero dia d[omi]nū. tū felicitas scili potiū no-
 cti. adūsitas vero diei assilat. q[ui]m p[ro]sp[ici]tas mōbi obnubilat mentē
 et ad noctē deduat p[re]tūrā. Sz eō adūsitas scili p[er] xp[ist]m tollera-
 ta dies ē. q[ui] rexatio dat intellectū. et ad lucē p[ro]ducit e[n]tūtatis.
 Scđa b[ea]titudido ē rei. de q[ui] subdit: q[ui]m merces vīra copiosa ē in cel-
 li merces g[ra]tia. si vīra g[ra]tia. si copiosa g[ra]tia bonitate. si in
 cel[em] g[ra]tia secura e[n]tūtate. Illa b[ea]titudido iusticiā h[oc] mercedis. mat. 28.
 voca oparios et redde ill[us] mercede suā. isa. 62. ecce merces eiū cū
 eo. a op[er] illi corā illo. Itē h[oc] solū bonū ē scōrū q[ui] nō ab ill[us] au-
 ferre poterat. h[oc] merces copiose bonitatis ē. cui nullū bonū defic[et]
 cui o[ste] malū abē. gen. 15. ego p[re]ctor tuū et merces tua māg[is] ni-
 mis. h[oc] merces secura sublimitatis ē. vbi nō erugo nō timea demo-
 lit. at nec fures effod iūt u[er]c futant. Rogemus g[ra]tia d[omi]ni.

In die animarū. prima ps sermonis. lxxiii

O[ste]ne q[ui]d dat mihi p[er] it. Jo. 6. Amatores
 vita p[er]nit[us] vita alia nō spantes morte fugiūt quā-
 tū vitare nō p[er]nit vt d[omi]nū velut sine omniū terribi-
 lū. sed vt dic. amb. li. de bo. mortis. nō ipsa mōr[is]
 terribil[is] est. sed opinio de mōr[is]. quaz vñus q[ui]s[ecundu]s
 p[er] suo interpretatur affedū aut p[er] sua d[omi]nū p[ro]f[er]escit. q[ui]n
 potius mōr[is] vita renouatur. q[ui]d enīd[icit] euangelium presentis

Sexto

dici. ubi tria tanguntur. p[ro]prio securitate terminus. q[uod] morte acquiritur.
secundo resurrectionis munus q[uod] corpori dedit. ibi. q[uod] descendit de celo.
tertio diuinitas aspectus qui aie tribuit. ibi. hic est enim vox. ac
Ergo euangelium ostendit morte non esse timendum propter illa tria.
propter quod hoies eam abhorret. timet ei morte quod nesciunt quod ituri sint
Ieo xps dicit ad se venturos. timet propter resolutionem corporis sed
xps reformationem promittit. metuit vita aie interire cum corpe. h[oc]
xps vitam eternam in sua visione denunciat. metuit igit[ur] potius perfici-
m[us] q[uod] destinam. non igit[ur] metuenda est tangere finis terribilium. Cir-
ea pmu considerandum. q[uod] xps semetipsum dicit esse terminum aiaz ex h[oc]
celo transiit. ut secundum hinc transierat. vni anno. Intrepide p[ro]ga-
m[us] ad redemptorem nostrum Iesum. intrepide ad patriarchas et sacerdotium. in-
trepide ad abraham patrem nostrum. cum dies aduenient perficiam. Intre-
pide p[ro]gam[us] ad illum sanctorum centum iustorumque auentum. in quod transiit
tria nob[is] consideranda occurserunt. pmu quod fidelium aie sunt proximi donum
xpo datum et h[oc] est. B[ea]tum Omne q[uod] dat mihi p[ro]prio: secundum quod earum
aiaz se dicit terminum: ad me veniet. tercium quod ipsorum se dicit locum
susceptiū: et eum qui venit ad me non erit foras: omnis igit[ur] si
debet aie xpo sicut datus. ad eum deducere. ab ipso recepte. date sunt
aut illi a p[re]ce. Jo. 18. tui erat et mihi eos dedisti. et mat. 11. oia
mihi tradita sunt a p[re]ce meo. h[oc] est pecus thysaurus q[uod] diabolus
postulat. gen. 14. da mihi aias tetera tolle tibi. Sed potius ele-
git deus p[er] eas tradere filio. q[uod] ab eo creare. ex ipso vivimus. in ip-
so subsistimus. ad ipsum tendunt. per ipsum redimuntur. de primo iob. 33. ec-
ce me sic et te fecit deus. de tertio gen. 2. inspiravit in faciem eius spiritu
raculum vite. ac de tertio et quarto in act. apo. in ipso vivimus moue-
mur et sumus. de quinto mar. 20. Venit filius hominis dare aiam suam
redemptionem. per misericordiam. et quod tam iuris h[oc] filius in aia fidelium iuste
dit eze. 18. ecce omnis aie mee sicut ut aia prius. ita et aia filii mea
est. secundo quod datum est filio ad ipsum venient. vnde dicit. ad me veniet
et coram. 5. omnis nos malis statari optet aie tribunal xpi. ut recipiat
vnumquisque propter corporis putredinem. sive bonum sive malum. C[ontra] et
non quod dispositionem optet procedere h[oc] aduentum ut adhuc ale ce-
lestis contemplationis. pedes recte affectomis. manus pie operationis.
lappades ardetes clare intentionis. ephe. 5. ut filii lucis abundate. q[uod]
sic proparatus est secure audit illam vocem. mat. 25. ecce spodus venit.
exire obuiam aie. exire obuiam est exire corpus istud moriendo. tali at
transitus omnis aia venit ad xpm. et impossibile est venire ad xpm nisi mo-
riam. p[ro]prio te mortificam tota die. et apostolus. cuius dissolvi
est cum christo. Et non quod istud venire est transitus. p[ro]prio transito in loco tab-
ernaculi admirabiliter. Ite istud venire est duci ad suam requiem nam h[oc]
memento abiit aia. p[ro]prio. Coniuncte aia mea in requie tua. It[em] istud

lxviii

venire ē viuiscari. ita q̄ morte viuīt potius q̄ mors acquirat.
 Jo. 5. In iudicū venit sed tūsier a morte in vitā. Itē istud veire
 ē gaudere. p̄s. Venientes veniēt cū exul. xc. Istud venire ē omnē
 carnalitatē finiti. gen. 7. Finis vniūse carnis venit corā me. Si
 nis vniūse carnis mors ē que corā deo venit cū finita carnis aia
 pura vita vniūse deo p̄ntat. v. Itē nota quis sit hui⁹ ad uē
 tus termius. xp̄s videz qui dicit ad me venier. ad ipsū em̄ ten
 dūt aie sic ad locū in q̄ quiescāt. Xu. 1. d̄fes. Ifecisti nos dñe ad
 te. et inq̄etū est cor nřm. donec quiescat in te. p̄s. In pace in id
 ipsū xc. Xu. 9. d̄fes. D in pace. o in idipsū. o qui dixit. dormiaz
 et somnū capiā. Itē ad ipsū tendūt s̄c clouentes ad suauē cibū
 x̄at. 11. Venite ad me om̄is qui laboratis xc. ad me cibū. Eccl.
 2. 4. Sp̄us meus sup mel dulce. h̄reditas mea sup mel et fauū.
 Itē ad ipsū tendūt. sic sitiētes ad fontē. p̄s. Situit aia mea ad
 deū xc. Jo. Si quis sitit. v̄mat et bibat. et de ventre eius fluēt
 aq̄ viue. Itē ad ipsū venient sic aspiciētes ad luce vitalez. p̄s.
 Apud te ē fons vite xc. ipse em̄ est elylos. vbi b̄m virgil. sedes
 sūt beator̄. largior h̄ campus ether et lumie vestit. purpureo.
 solēq̄ suū sideranorūt. Itē ad ipsū veniūt sic pegrini ad patriā
 q̄ dñi etem̄ hic viuim̄ pegrinam̄ a dño. sed moriendo venim̄
 ad ipsū qui felix ē patria nřa. vbi viuoz regio. de qua p̄s. Pla
 cebo dño in regione viuoz. quā patriā describit Xu. li. de bo.
 mo. diees. Ibumus eo vbi padis̄ iocunditatis ē. vbi adaz qui
 incidit in latrones nescit iaz vulnera sua flere. vbi et latro ipse
 regni assortio gratulat. vbi nulle nubes. nulla tonitrua. nulle
 tempestates. nulla ventoz p̄cella. nec tenebre. nec vesp. nec
 estas. nec hiems vites variabut tpm̄. nō frigus. nō grando. nō
 pluiae. nō solis istius erit usus aut lune. nec stellaz globi. sed
 sola dei claritas resulgebbit. Tertio q̄ ad xp̄m puenit nō eiāt.
 sed amicabilitē suscipit. vñ dicit: nō eiā foris: extra ipsū qui ē
 male illi est. et qui cū ipso est male illi ē nō p̄t. hinc ad dāna
 tos dicit. Discedite a me maledicti. Xu. 22. foris autē canes &
 venifici et ipudici & hoīide et idol seruiētes. et oīs q̄ amat & fa
 cit mendacū. q̄le bonū vero sit ē intra ipsū dicit iob. 12. Pone
 me dñe iuxta te xc. qm̄ in ipso salus ē d̄ p̄ditionez gl̄ia d̄ miseriā
 auxiliū d̄ adūsa. sp̄ea boni d̄ maliciā. p̄s. In deo salutare meū. &
 gloria mea xc. Nemine autē eicit xp̄s. q̄n̄ potius om̄is fideles r̄ci
 pit. p̄mo quidē rōne imēle capacitatē q̄ capax ē om̄. iob. 11
 excellor celo ē. profundor īferno. lōgior terra. et latior mari. isa.
 50 Ecce man⁹ dñi non ē abbreviata ut saluare neq̄at. Itē om̄a
 recipit ex b̄niplato sue voluntat̄. Jo. 10. Pr̄ quo dedisti mihi

Sermon

volo ut ubi sum ego et illi sint puer. 8. Deletie mee sicut enim filii
is hominum. Ita omnes recipit ex vigore sue prestatio. quod nemo per illi
rape quem assumere voluerit. Jo. 10. Non rapiet eas quisque de ma-
nu mea. xc.

Secunda pars. E

Ecclido enim dicit. quod descendit de celo. x. tangitur corporis nostrae
futura repatio. Et tria facit. permittit enim voluntatis di-
vine executionem voluntatis quam est efficiens nostra repationis
quod descendit de celo: assumens mortalitatem et vitam tribuens
ecce mirabile mortuum negotiationis celestis quam mortis precio ven-
dit vitam. sic autem descendit de celo. quod celum ipsum non deseruit. sic ip-
se dicit Jo. 3. Qui de celo descendit filius hominis est qui in celo est. et sap-
pe. 18. et usque ad celum attingebar statim in terra polita origine nostra re-
pationis. quod de celo remouet eam extraneam: non ut faciat voluntate
meam: sed loquitur de voluntate divina. tecum filius non habet voluntatem
nisi ea que prius est. quod enim eadem est subiectum eiusdem est etiam eadem vo-
luntas. non facit igit Christus in terra voluntatem suam. suam propriam. quod voluntas
divina est illi prius et spiritualis. si vero intelligatur de voluntate
humana. quod alia est potentiam divinam voluntati. tunc in proposito reformat
Christus nostra corpora huius voluntate suam duplex. primo quidem quoniam ex quo
datur humanitas affectu non habet homines esse mortuorum. pro quo et ip-
se mortuus est. et sic non esset illa repatio resurrectio nostra. taliter ef-
ficiuntur suipius habet apostolus. 1 Cor. 15. Necum expoliari corpe
sed supradictum ut absorbeat quod mortale est a vita. tales etiam affectum
dicit apostolus. fuisse in Christo cum dixit. tristis est anima mea x. tristis inquit.
quod statutum erat homino mori. sed non vult Christus hanc voluntatem facere
humani affectus. sed potius vult nos omnes mori ut letibatur resur-
rectio. non enim virilescit granum frumenti. nec in fructu multiplicatur.
missi prius mortuum fuerint. 1 Cor. 15. quod tu seminas non vivificant nisi
permissus moriantur. Secundo hoc per intelligi alter de voluntate humana. ut
concedatur quod non sit causa sufficiens nostra resurrectio. Iz enim Christus hac vo-
luntate velit nos resurrecturos. non tamen vigore huius voluntatis re-
surgemus. sed vigore voluntatis divini. de qua post. Omnia que-
sunt enim voluntate. quod ostendit salvator. Jo. 5. venit hora et nunc est quoniam
mortui audiunt vocem filii dei. et quod audiuerunt vivent et infra. non que-
ro inquit voluntatem. sed voluntatem meam eius eiusdem. non remota causa resurre-
ctionis extraea sufficiens tamquam assignatur. sed voluntatem eius qui
misit me. misit prius filium in mundum. ut mundum sanaret egrotum et re-
suscitaret mortuum. hic est nouus medicus qui sanat et vivificant. quoniam
prior et filius ead est voluntas divina. non quod voluit prius filium adimple-
re. Jo. 5. Sic prius resuscitat mortuos et vivificant sic filius quod vult vi-
vificant. f. Secundo ponit integrum hominis repatio. hoc est voluntas eius quod